

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 22P/27/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5623215600
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Petra Lacková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2023:5623215600.2

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: S. W., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, dieťa rodičov, matky: R. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. S. XX/XX, XXX XX C. a otca: T. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX C., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietá.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Liptovský Mikuláš, pracovisko Ružomberok dňa 13.09.2022 sa matka mal. dieťaťa domáhala vydania neodkladného opatrenia, ktorým súd na čas, kým rozhodne v riadnom konaní, zverí mal. dieťa do osobnej starostlivosti matky, zruší jej vyživovaciu povinnosť a otec zaviazne na platenie výživného vo výške 300 eur mesačne vždy do každého 15.dňa v mesiaci k rukám matky počnúc od 15.09.2023.

2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia označený ako „návrh na úpravu styku s mal. dieťaťom na čas do právoplatného rozhodnutia súdu“ zdôvodnila tým, že s otcom mal. dieťaťa sú rozvedení, pričom dieťa je zverené do starostlivosti otca a vyživovacia povinnosť bola stanovená matke. Nakoľko došlo k zásadnej zmene, t.j. otec mal. dieťaťa sa stal bezdomovcom, nakoľko protiprávne obýval cudzí dom a už tam nebýva, nakoľko bol odubytovaný. Taktiež trvalý pobyt už nemá a je registrovaný na obec C.ová. Súdu a ani matke nie je známe ako zabezpečil starostlivosť o dieťa a tak je momentálne v jej osobnej starostlivosti. Na základe uvedeného navrhla, aby súd do času kým právoplatne rozhodne v riadnom konaní, zveril dieťa do osobnej starostlivosti matky, ktorá s ním býva v spoločnej domácnosti. Rozpis nákladov otec maloletého preukázal v konaní o výživné RK-11P/53/2023, predvolanie T:7/9, ktoré jej nie je známe, nakoľko špekulatívne výpočet doručil pred pojednávaním, na čo sa nemohla pripraviť a do toho pojednávania jej nebolo doručené. Preto požiadala súd, aby vychádzal z neho, pričom predpokladá, že v ňom neopomenul nič, čo sa týka dieťaťa.

3. Zo správy s prešetrenia pomerov vykonanom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Ružomberok (ďalej len „ÚPSVaR Ružomberok“) zo dňa 24.01.2022 vyplynulo, že dňa 18.9.2023 sa telefonicky skontakovali s matkou mal. dieťaťa, ktorá bola dotazovaná, kde sa aktuálne nachádza mal. dieťa, pričom uviedla, že dňa 16.09.2023 sa z jej domu na adrese C., A. S. XX definitívne odsťahoval otec mal. dieťaťa. V ten deň s ním z domácnosti odišiel aj mal. S., avšak večer sa znovu vrátil domov k matke. Matka mal. sa domnieva, že celú nedeľu bol doma, nie je si však istá, nakoľko od soboty večera s ňou nijakým spôsobom nekomunikoval. V priebehu dňa ho nevidela vyjsť z izby, avšak predpokladá, že sa hral na PC vo svojej izbe. V nedeľu p. S. opustila uvedenú domácnosť a odcestovala do Bratislavy, údajne z dôvodu realizovania lekárskeho vyšetrenia. Na základe doplňujúcej otázky upresnila, že od 17.09.2023 sa nachádza v Bratislave, kde predbežne bude do 20.09.2023. Na otázku, či je v kontakte

s mal. S.om, resp. kto o mal. dieťa v aktuálnom čase zabezpečuje starostlivosť uviedla, že od nedele jej syn nezdvíha telefón, nie je s ním v žiadnom kontakte a predpokladá, že dnes išiel riadne do školy. Na opakovanú otázku, kto zabezpečuje starostlivosť o dieťa uviedla, že asi jeho otec. Následne bol viackrát opakovane vykonaný pokus o telefonické spojenie sa s otcom mal. dieťaťa s p. T. W.. Uvedené pokusy boli neúspešné. Uvedené skutočnosti boli Okresnému súdu L. Mikuláš, pracovisko Ružomberok telefonicky oznámené obratom. Následne bol vykonaný telefonický rozhovor s plnoletým synom p. S., s T. W., nar. XX.XX.XXXX, ktorý uviedol, že sa nachádza doma na adrese A. S. XX, C., a stále tu býva aj otec a mladší brat S.. Následne sa podarilo skontaktovať telefonicky s otcom mal. dieťaťa s p. T. W., ktorý uviedol, že spolu s plnoletým synom ako aj s mal. S.om sa naďalej nachádzajú na adrese A. S. XX, C.. Uviedol, že bližšie sa vyjadrí k podanému návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj k bydlisku, kde sa bude zdržiavať s mal. S.om pri osobnom pohovore na odd. SPODaSK dňa 19.09.2023. Zároveň potvrdil, že zabezpečí prítomnosť mal. dieťaťa k uvedenému pohovoru. Dňa 19.9.2023 sa na odd. SPODaSK dostavil otec mal. dieťaťa p. T. W., nar. XX.XX.XXXX, t.č. bytom C.. P. W. na začiatku pohovoru bol oboznámený s podaným návrhom matky na nariadenie neodkladného opatrenia. P. W. potvrdil, že má vedomosť o zrušení trvalého pobytu bývalou manželkou, pričom poznamenal, že trvalý pobyt jeho exmanželka zrušila aj ich plnoletému synovi T.. Uvedené im bolo oznámené p. S. dňa 13.09.2023 podvečer, s tým, že jemu ako aj plnoletému synovi oznámila, aby sa okamžite odsťahovali z dôvodu, že im zrušila pobyt na adrese A. S. XX/XX, C.. P. S. sa podľa p. W.a v dome na adrese A. S. XX/XX, C. zdržiavala od večera 13.09.2023 do 15.09.2023, pričom od odchodu sa na uvedenej adrese nezdržiava a otec mal. nemá vedomosť, kde matka mal. dieťaťa je, resp. kde sa zdržiava. P. W. uviedol, že na vyjadrenia matky zo dňa 13.09.2023, aby opustil domácnosť, nijakým spôsobom nereagoval, na nasledujúci deň išiel do roboty a mal. S. do školy. P. W. po príchode z práce dňa 14.09.2023 okolo 22:30 hod. bol atakovaný slovne p. S., aby opustil domácnosť. P. W. pre jej nevhodné správanie vyšiel údajne z domu von a následne ho p. S. vymkla. Nakoľko sa nemohol dostať späť do domu a bolo neskoro večer, tak pre kľud rodiny odišiel ku svojej matke do Z., na adresu Z. 1XX. Nasledujúce ráno, t.j. 15.09.2023 telefonicky kontaktoval svojho mal. syna S.a, ktorého sa spýtal, či ostáva bývať s matkou. Nakoľko sa jeho syn vyjadril, že chce bývať s ním, tak ho na jeho žiadosť pred domom dňa 15.09.2023 vyzdvihol a spolu odišli späť do Z.. U starej matky z otcovej strany na adrese Z. 1XX sa p. W. spolu s mal. S.om zdržiavali nepretržite až do 18.09.2023, kedy ráno zo Z. išiel mal. S. do školy. Po ukončení vyučovania ho otec vyzdvihol, boli si spoločne po osobné veci v Z.. Spoločne sa vrátili domov do C., nakoľko mali vedomosť od plnoletého syna ako aj starej matky z matkinej strany, že sa matka mal. už v domácnosti v C. nezdržiava. Od poobedia 18.09.2023 sa p. W. doposiaľ s mal. S.om zdržiavali v C.. Na uvedenej adrese plánuje otec mal. spolu s mal. S.om ako aj plnoletým synom T. bývať, nakoľko má uzatvorenú platnú nájomnú zmluvu od 31.08.2023 s ostatnými dedičmi nehnuteľnosti na adrese A. S. XX, C.. O uvedenej nájomnej zmluve nemá p. S. doposiaľ vedomosť. P. W. uviedol, že riadne zabezpečuje starostlivosť o mal. dieťa a nevidí dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia. Následne bol vykonaný pohovor s mal. S.om W., ktorý svojimi slovami opísal vzniknutú situáciu od príchodu matky do ich domácnosti dňa 13.09.2023. Mal. S. uviedol „Mama prišla k nám domov asi v stredu t.j. 13.09.2023. Mama po príchode robila rozbroje medzi ňou a otcom, avšak otec na jej správanie nereagoval. Na druhý deň išiel oco do roboty, ja do školy. Keď som prišiel zo školy, mama bola doma. Mama stále za mnou chodila a stále niečo zlé hovorila na môjho otca. Ja som to nechcel počúvať, tak som si dal slúchadlá a radšej som počúval hudbu. Viem, že v noci mama nechcela pustiť otca do domu a počul som, že oco odišiel na aute preč. Na druhý deň t.j. 15.09.2023 mi volal oco, či chcem ísť s ním do Z. ku starkej, alebo či chcem ostať s mamou. Keďže som nechcel ostať s mamou, tak som sa pobalil a oco prišiel po mňa. A. mojom odchode urobila mama divadlo, všetko si natáčala a vykrikovala, že ma otec unáša. My sme s otcom odišli a do pondelka sme boli u starkej v Z.. V pondelok nám dal vedieť brat T. aj starká z C., že tam doma nie je mama od piatku, tak sme sa s otcom pobalili v Z. a vrátili sme sa späť do C.“ Mal. S. sa ďalej vyjadril, „chcem bývať len s otcom, či v C., alebo v Z.. Nechcem bývať s mamou.“ Odd. SPODaSK na základe vyššie uvedeného nevykonalo šetrenie v domácnosti rodičov mal. dieťaťa, nakoľko nedošlo k zmene bytových pomerov na strane mal. dieťaťa. Tieto boli naposledy prešetrené dňa 21.06.2023 k sp. zn. RK-11P/52/2023.

4. Z pripojeného spisového materiálu mal súd preukázané, že Okresný súd Ružomberok rozsudkom č.k. 11P/109/2021-289 zo dňa 26.07.2022, potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 7CoP/60/2022-325 zo dňa 08.02.2023, rozviedol manželstvo rodičov mal. dieťaťa a maloletého S.a na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti otca, pričom obaja rodičia budú maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Matku zaviazal k povinnosti prispievať na výživu mal. S.a výživným vo výške 160 eur, ktoré bude zasielať k rukám otca, počnúc právoplatnosťou výroku rozsudku

o rozvoze manželstva. Styk matky s maloletým S.om neupravil, rozsudky nadobudli právoplatnosť v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu dňa 09.03.2023. Aktuálne je na tunajšom súde vedené konanie pod sp.zn. RK-11P/53/2023 o návrhu matky zo dňa 23.05.2023 na zníženie výživného k mal. dieťaťu, ktorý návrh bol na pojednávaní dňa 07.09.2023 neprávoplatne zamietnutí.

5. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 3XX ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

9. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

10. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 330 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

12. Podľa § 363 ods. 1 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

13. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

14. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona.

15. Neodkladné opatrenie je zabezpečovacím prostriedkom, ktorým sa dočasne upravujú pomery, ak ide o stav, ktorý neznesie odklad. Účelom tohto inštitútu je preto rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej okamžitý zásah súdu. Predpokladmi pri nariadení neodkladného opatrenia sú nevyhnutnosť potreby dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov alebo zabránenie ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia, osvedčenie o nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana (musí byť osvedčená existencia základných skutočností, z ktorých vyplýva, že nárok existuje, a že jeho predbežnú úpravu si okolnosti nevyhnutne vyžadujú, aby sa zabránilo vzniku či rozširovaniu škody či inej ujmy), odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, ako aj vhodnosť a primeranosť navrhovaného neodkladného opatrenia. A. tom platí, že neodkladné opatrenie vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti musí byť nariadené veľmi uvážene a po starostlivom skúmaní všetkých dôsledkov, ktoré môžu vo vzťahu medzi rodičmi a dieťaťom nastať. K nariadeniu neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloletých by mal súd pristúpiť najmä ak je ohrozená výživa maloletého dieťa alebo nie je zabezpečená riadna starostlivosť o maloleté dieťa.

16. V zmysle čl. 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. A. určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej,

telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností. Je nepochybné, že pre vývoj každého dieťaťa je najvhodnejšie domáce prostredie. Ak však z určitých objektívnych alebo subjektívnych dôvodov nemôže dieťa vyrastať u svojich rodičov, resp. v rodinnom prostredí, prípadne ak osoby zodpovedné za riadnu výchovu dieťaťa túto z akýchkoľvek dôvodov prechodne, či dlhodobejšie nezvládajú, pričom dochádza k ohrozovaniu dieťaťa, či jeho okolia, je potrebné v záujme dieťaťa hľadať optimálne náhradné riešenie.

17. Po oboznámení sa s návrhom matky mal. dieťaťa, ako aj s pripojenými spismi tunajšieho súdu a priloženými listinnými dôkazmi, súd dospel k záveru, že v danom prípade nie je možné nariadiť neodkladné opatrenie tak, ako to vo svojom návrhu žiada matka. Vychádzajúc z obsahu návrhu mal súd za to, že v prejednávanej veci neboli tvrdené žiadne skutočnosti osvedčujúce naliehavosť riešenia vzťahov rodičov k maloletému S.oví, resp. skutočnosti, ktoré by odôvodňovali nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, a to v tom zmysle, že starostlivosť o maloleté dieťa by bola v súčasnosti ohrozená, resp. narušená do takej miery, že by bolo potrebné danú situáciu riešiť formou neodkladného opatrenia tak, ako to matka mal. dieťaťa navrhuje a to, aby súd zveril mal. S.a do jej starostlivosti. V danom prípade sa súd dôkladne zaoberal situáciou v rodine mal. dieťaťa, ktorá mu je známa už z predchádzajúcich konaní, ako aj z aktuálneho šetrenia ÚPSVaR Ružomberok, z ktorého jasne vyplynulo, že od posledného rozhodnutia sa v bytových podmienkach otca, čo je dôvod podania tohto návrhu matkou, rovnako ani v starostlivosti o mal. S.a, nič nezmenilo. Mal. S. sa stále nachádza v starostlivosti svojho otca, ktorému bol zverený do starostlivosti, pričom aj z vyjadrenia mal. dieťaťa jasne vyplýva, že chce ostať s otcom a to bez ohľadu nato, či to bude v C. alebo v Z.. Mal. dieťa je vo veku (15 rokov), kedy je už dostatočne rozumovo vyspelé, s vlastným názorom na situáciu, na ktorý súd musí prihliadať (čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa), kedy dieťa uprednostňuje starostlivosť otca v akomkoľvek prostredí, pred starostlivosťou matky. To, že matka zrušila otcovi trvalý pobyt, ešte neznamená, že z otca mal. dieťaťa sa stáva automaticky bezdomovec, a preto nemôže vykonávať starostlivosť o mal. dieťa. Trvalý pobyt, je len údajom evidenčného charakteru, ktorý sám o sebe nehovorí o bytovej otázke konkrétnej osoby, pričom zo šetrenia v domácnosti mal. dieťaťa jasne vyplynulo, že bytovú otázku má otec mal. dieťaťa vyriešenú. Ako ďalší dôvod, pre ktorý súd nevyhovel návrhu matky, je jej nezáujem o starostlivosť o mal. syna. Pokiaľ matka vo svojom návrhu uviedla, že od okamihu ako bol otec mal. dieťaťa odubytovaný je mal. dieťa v jej starostlivosti, sa nezakladá na skutočnosti. Zo šetrenia v domácnosti rodičov, ako aj z vyjadrenia samotného dieťaťa jasne vyplýva, že maloletý bol po celý čas v starostlivosti svojho otca (odišiel s ním už dňa 15.09.2023 do Z. k starej matke a do C. sa spolu vrátili v pondelok, po informácii o tom, že sa matka v dome nenachádza), pričom matka sa vôbec nezaujímal, kde sa mal. dieťa nachádza, iba predpokladala, že sa nachádza vo svojej izbe, keďže v priebehu dňa ho nevidela vyjsť z izby, resp. predpokladala, že v pondelok šiel do školy (t.j. 18.09.2023), pričom dňa 17.09.2023 odišla do Bratislava bez toho, aby zabezpečila osobu, ktorá počas obdobia jej neprítomnosti dohliadne na jej mal. syna. Tieto skutočnosti v žiadnom prípade nesvedčia o starostlivom a zodpovednom prístupe k výkonu rodičovských práv a povinností zo strany matky, pričom vyhrotené vzťahy, ktoré panujú v rodine mal. dieťaťa, vyústili až do situácie, že mal. dieťa odmieta s matkou komunikovať. Záujmom mal. dieťaťa je, aby vyrastalo v harmonickom prostredí, bolo o neho riadne postarané, aby boli zabezpečené jeho základné životné potreby, pričom matke sa vôbec nepodarilo preukázať, že mal. dieťaťu uvedené nezabezpečuje jeho otec, práve naopak. To, že medzi rodičmi panuje napätá situácia, nevedia sa dohodnúť a majú medzi sebou konflikty, nemajú prenášať na ich mal. syna, ktorý je v pubertálnom veku, kedy citlivo vníma napätú situáciu medzi rodičmi a vie už vyjadriť svoj postoj k danej situácii.

18. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, keďže pre nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Súd mal za to, že navrhovaný zásah nie je dôvodný, nakoľko nebolo osvedčené, či takýto zásah je v súlade s najlepším záujmom maloletého dieťaťa.

19. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 52 CMP podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Liptovský Mikuláš (§ 355 ods. 2 CSP v spojení s § 357 písm. d) CSP).

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a jeho podpísania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Podľa § 62 ods.1, 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.